

Správce báze znalostí (kód: 72-001-R)

Autorizující orgán:	Ministerstvo vnitra
Skupina oborů:	Publicistika, knihovnictví a informatika (kód: 72)
Týká se povolání:	Správce báze znalostí
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	6

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve fungování technických a programových prostředků, na nichž je báze znalostí provozována	6
Využívání přístupových algoritmů k jednotlivým záznamům v bázi znalostí	6
Aplikace metod tvorby záznamů, ukládaných v bázi znalostí	6
Využívání ochrany obsahu báze znalostí.	6
Uplatňování metod autorizace přístupu oprávněných osob k jednotlivým záznamům v bázi znalostí	6
Zálohování a archivace nepoužívaných záznamů v bázi znalostí	6

Platnost standardu

Standard je platný od: 24.10.2014

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve fungování technických a programových prostředků, na nichž je báze znalostí provozována

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat technickou sestavu prostředků zabezpečujících provoz báze znalostí i jejich funkčních a uživatelských vlastností	Písemné ověření
b) Charakterizovat software využívaný k podpoře managementu znalostí a jeho uplatnění při fungování báze znalostí	Písemné ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Využívání přístupových algoritmů k jednotlivým záznamům v bázi znalostí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Aplikovat vhodný přístupový algoritmus	Praktické předvedení
b) Rychle a úspěšně vyhledat záznam v bázi znalostí	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Aplikace metod tvorby záznamů, ukládaných v bázi znalostí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat strukturu možného uložení záznamu v bázi znalostí	Ústní ověření
b) Podrobně specifikovat požadavky na kodifikaci záznamu před jeho uložením do báze znalostí	Ústní ověření
c) Zkontrolovat záznam, jeho případné modifikace a jeho následné uložení do báze znalostí	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Využívání ochrany obsahu báze znalostí.

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat principy fungování a aplikace ochrany báze znalostí proti technickým poruchám zařízení, na kterém je provozována	Písemné ověření
b) Popsat principy fungování a aplikace ochrany báze znalostí proti poškození nevhodným zadáním požadavku na interakci s jejím obsahem	Písemné ověření
c) Popsat principy fungování a aplikace ochrany báze znalostí proti neoprávněnému přístupu neautorizovaných osob k jejímu obsahu	Písemné ověření
d) Charakterizovat principy fungování a aplikace ochrany báze znalostí proti externím útokům	Písemné ověření

Je třeba úspěšně splnit všechna kritéria.

Uplatňování metod autorizace přístupu oprávněných osob k jednotlivým záznamům v bázi znalostí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat používané metody autorizace přístupu k obsahu báze znalostí a podmínek jejich aplikace	Ústní ověření
b) Specifikovat postup přidělení autorizačního kódu osobě oprávněné k přístupu k obsahu báze znalostí	Ústní ověření
c) Přidělit nový a ověřit stávající autorizační kód	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zálohování a archivace nepoužívaných záznamů v bázi znalostí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat používané metody zálohování záznamů z báze znalostí a specifikovat podmínky jejich aplikace	Ústní ověření
b) Popsat používané metody archivace již zastaralých záznamů z báze znalostí a specifikovat podmínky jejich aplikace	Ústní ověření
c) Zálohovat záznam v bázi znalostí	Praktické předvedení
d) Archivovat již nevyhovující záznam v bázi znalostí a nahradit jej záznamem novým.	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Pokud autorizovaná osoba použije pro písemné ověřování formu testu, musí dodržet následující pravidla:

Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování

Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.

B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněné následující dvě podmínky:

B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:

Pro každé kritérium existuje několik otázek.

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.

B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu

Za úspěšné splnění testu se považuje 75 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

V případě použití testu má zkoušený k dispozici výběr z 3–4 alternativních odpovědí, z nichž pouze jedna je správná. Autorizovaná osoba musí doložit zdrojový soubor otázek čítající více než 100 otázek.

Ústní ověření slouží k prověření znalostí širších souvislostí týkajících se praktické dovednosti, jejíž zvládnutí musí uchazeč prokázat praktickým předvedením postupu řešení zadaného reprezentativního příkladu z aplikační praxe.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vyšší odborné vzdělání v oboru aplikovaná informatika a nejméně 5 let praxe jako správce báze dat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Minimálně bakalářské vzdělání v oboru aplikovaná informatika nebo v oboru inženýrská informatika a nejméně 5 let praxe v oblasti zpracování dat a zpracování znalostí, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, www.mpsv.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Požadavky na materiálně-technické zázemí: Sestava prostředků informační a komunikační technologie podporující provoz expertních systémů. Tzn. pracovní stanice vybavená PC síťově propojeným se servery, vybavenými vyhledávacími programy zpřístupňujícími obsah velkokapacitních pamětí s uloženým obsahem báze dat, báze znalostí a báze modelů.

Zdrojový soubor otázek v počtu větším jak 100 otázek (v případě, že je použit pro písemné ověřování test).

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 2 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky na praktické předvedení) je 40 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 1 až 1,5 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut) na každou z ověřovaných kompetencí. Zkouška nemůže být rozložena do více dní.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro management a administrativu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Prof. ing. Zbyněk Pitra, DrSc. – Management Consulting
Univerzita Hradec Králové, fakulta informatiky a managementu
Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s.